

Innspill til Stortingets Familie- og kulturkomite – Forslaget til statsbudsjett for 2025

Kulturens andel av statsbudsjettet

Denne regjeringen har i sin tiltredelseserklæring satt opp et mål om å «gradvis auke kulturens andel av statsbudsjettet til ein prosent». Vi i Creo har regnet på denne prosenten siden 2006, etter samme modell. Den var på sitt høyeste i forslaget til budsjett for 2014, da andelen etter våre beregninger var på 0,993 % av statsbudsjettet ekskl. petroleumsinntekter. Etter saldering det året var den på 0,965 %.

I både forslaget og i saldert budsjett for 2024 var den på 0,858%. I årets forslag er den på 0,844 %, altså en **nedgang** på 0,014 prosentpoeng.

Musikerallianse

I 2021 fikk vi i Creo tildelt 1 million kroner til å utrede en Musikerallianse. Denne utredningen ble overlevert Kultur- og likestillingsdepartementet 20. mai 2022. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 bevilget Stortinget så 3 millioner kroner til oppstart av en slik allianse.

12. september i 2022 fikk vi i Creo brev fra Kultur- og likestillingsdepartementet med beskjed om at vi får tildelt et engangstilskudd på 3 millioner kroner til formålet for 2023. Derfor har vi nå etablert organisasjonen Musikeralliansen AS. Alliansen har ansatt daglig leder, styret er i full gang, og de er nå klare til å utlyse de første stillingene.

En slik allianse er et direkte svar på formuleringen i Hurdalsplattformen om at regjeringen vil «leggje til rette for fleire kulturarbeidsplassar og kompetansemiljø over heile landet». Stortingets flertall anerkjenner Musikeralliansen og alliansemodellen. Musikeralliansen bidrar til å styrke frilanskunstnere på musikkfeltet og imøtekommer kunst- og kulturfeltets behov for fleksibilitet. Hele musikkfeltet drar nytte av kompetansetilbudet. Den vil også være en sikring av fremtiden for mange norske fremtredende og sentrale musikere. Vi merker godt at interessen og forventningene til Musikeralliansen øker dag for dag.

Stor er derfor både overraskelsen og skuffelsen da det i departementets forslag til budsjett for 2025 ikke er satt av midler til videreføring av Musikeralliansen. Vi finner det merkelig at et flertallsvedtak på Stortinget våren 2023 - om en oppstart av en musikerallianse - ikke blir fulgt opp av angjeldende departement. Vi setter derfor vår lit til Stortinget og:

- ***Vi ber om at det avsettes minst 5 millioner kroner i statsbudsjettet for 2025 til dette tiltaket.***

Musikk- og scenekunstinstitusjonene

Mange institusjoner står i en krevende økonomisk situasjon, blant annet som følge av den forrige regjeringens "ABE-kutt", og av at inntektene ikke holder tritt med konstnadsveksten. For å motvirke konsekvensene for arbeidsplasser og publikumstilbud foreslår derfor regjeringen å øke bevilgningene til musikk- og scenekunstinstitusjonene med 63,4 millioner kroner utover generell prisstigning.

De fleste av musikk- og scenekunstinstitusjonene får i budsjettfremlegget en lønns- og priskompensasjon på om lag 3,7 %, Regjeringen legger imidlertid selv til grunn en generell

lønnsvekst på 4,5 % og en prisvekst på 3 %, hvilket betyr at musikk- og scenekunstinstitusjonene trenger en justering på om lag 4 % for helt å opprettholde rammene i henhold til regjeringens egne beregninger.

- ***Vi ber derfor om at komiteen retter opp dette i sin innstilling. Reell lønns- og priskompensasjon er fortsatt det viktigste grepet for at institusjonene kan sikre arbeidsplassene, opprettholde aktivitetsnivået og produsere musikk og scenekunst av høy kvalitet til flest mulig.***

Opphavsrett

Kunstnerne – både utøverne og skapernes – rettigheter til egne åndsverk og utøverprestasjoner er under stadig press. Vi vil be denne komiteen om å ha et særlig fokus på å sikre kunstnerne opphavsrett.

- ***Retten til rimelig vederlag må sikres, blant annet ved å støtte opp om de kollektive rettighetsorganisasjonene TONO og Gramo. Fond for utøvende kunstners rolle i norsk kulturliv må sikres.***

Regionale kulturfond

Regjeringen foreslår å bevilge 75 millioner kroner til regionale kulturfond, det er et godt forslag! Vi, og mange andre kulturorganisasjoner har jobbet i flere år for opprettelsen av Regionale kulturfond som skal bidra til å styrke det lokale kulturlivet og til prosjekter hvor profesjonelle og amatører samarbeider. 75 millioner er mye penger og en god start, ett tiltak som vi i Creo støtter opp om, og vi mener at fondet på sikt må opptrappes til 150 millioner for full effekt.